

Pr. 216/2023
cy

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-7929

Chișinău

26 iulie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (*inițiativa legislativă nr.216 din 30.06.23*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 26 iulie 2023

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file).

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Viorica Mustea
Tel.: 022250128

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1946
"26" 07	2023
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 547

din 26 iulie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru
modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege
pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 547/2023

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea
Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (inițiativa legislativă nr. 216 din 30 iunie 2023), elaborat de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de act normativ are drept scop prevenirea și combaterea fenomenului încălcărilor în construcție, dat fiind faptul că lucrările de construcție executate în lipsa sau cu încălcarea normativelor în construcție, cu încălcarea legislației, sunt un fenomen tot mai des întâlnit în special în localitățile urbane. Astfel, deși mai multe acțiuni/inacțiuni ilegale în domeniul construcțiilor comportă un risc social mare și sunt foarte frecvente, actele normative nu prevăd sancțiuni pentru depășirea regimului de înălțime, încălcarea aliniamentului stradal, depășirea indicilor de densitate normată a populației, diminuarea distanței normative dintre construcții, limitarea accesului serviciilor speciale (pompieri, ambulanță) și pentru construcțiile în spațiul interzis.

Având în vedere argumentele expuse în nota informativă, se confirmă necesitatea operării amendamentelor ce vizează protejarea relațiilor sociale cu privire la conformitatea construcțiilor cu cerințele de calitate stabilite de legile speciale.

Într-o altă ordine de idei, construcțiile se consideră a fi în stare necalitativă dacă nu corespund documentelor normative în construcții, precum și altor exigențe privind sistemul calității în construcții. Documentele normative în construcții au ca obiect concepția, calculul, proiectarea, execuția și exploatarea construcțiilor. Prin documentele normative se stabilesc, în principal, condițiile minime de calitate solicitate construcțiilor, produselor și procedeele utilizate în construcții, precum și modul de determinare și verificare a acestora. Or, în redacția actuală a art. 257 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, legiuitorul a instituit expres care sunt faptele ilicite din domeniul construcțiilor și ce urmări prejudiciabile trebuie să survină ca acestea să cadă sub incidența legii penale.

Prin urmare, în formula actuală a art. 257, la alin. (1) este incriminată darea în folosință a construcțiilor în stare necalitativă, neterminate sau necorespunzătoare condițiilor proiectului. La alin. (2), legea penală pedepsește fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de continuare a lucrărilor executate necorespunzător și oprite prin acte de control, în cazul în care aceasta poate afecta rezistența și stabilitatea construcțiilor. Prin prisma alin. (3) și (4),

răspunderea penală survine în eventualitatea proiectării, verificării, expertizării, realizării, executării de modificări a construcțiilor sau nerespectării prevederilor documentelor normative privind siguranța, rezistența și stabilitatea construcțiilor, dacă aceste fapte au cauzat:

- vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății persoanei ori pierderea de către aceasta a capacității de muncă;
- distrugerea totală sau parțială a construcției;
- distrugerea sau defectarea unor instalații sau utilaje importante;
- daune în proporții mari;
- decesul persoanei.

În acest context, Guvernul observă că, față de versiunea în vigoare, proiectul de lege pentru modificarea art. 257 vine să lărgască spectrul de încălcări în domeniul construcțiilor pasibile de răspundere penală. Guvernul nu contestă necesitatea modificării art. 257, însă expune unele obiecții de ordin juridic și din punctul de vedere al tehnicii legislative, care urmează a fi luate în considerare.

Cu titlu general, menționăm că prevederile de incriminare în Codul penal trebuie să aibă caracter laconic și să fie structurate într-o succesiune logică. De asemenea, prevederile formulate trebuie să corespundă criteriului de previzibilitate, aceasta fiind o cerință esențială a legislației penale. În acest sens, nu putem determina, spre exemplu, diferențele dintre modalitățile de realizare a laturii obiective de la alin. (2) prin acțiunile de „modernizare”, „modificare” sau „transformare” a unei construcții. În aceeași ordine de idei, urmarea prejudiciabilă de la alin. (1) lit. c) nu specifică cum ar arăta „deteriorarea sau defectarea unor utilaje importante”.

Pornind de la principiul ultima ratio, se impune revizuirea dispozițiilor normei de incriminare prin prisma pericolului social cauzat. Înțelegem intenția autorului de a interveni prompt începând cu fazele incipiente de realizare a construcției, însă o analiză coroborată a pedepselor de la alin. (1) cu cea de la alin. (2) denotă un caracter prejudiciabil mai mare în cazul proiectării, verificării, expertizării, autorizării executării, recepționării finale a lucrărilor de construcție, modernizării, modificării, transformării, consolidării, reconstrucției sau restaurării construcțiilor cu cinci sau mai multe nivele cu încălcarea actelor normative în construcție, fiind stabilită pedeapsa cu închisoarea de la 2 la 5 ani, față de situația cauzării de vătămări grave a integrității corporale sau a sănătății persoanei sau pierderea capacității de muncă, unde urmarea prejudiciabilă, specificată la alin. (1) lit. a), este pedeapsa cu închisoarea de până la 5 ani. În lumina celor expuse, reiterăm că viața și sănătatea persoanei sunt valorile primordiale protejate de Codul penal, conform prevederilor art. 2 al acestuia. Astfel, se impune ajustarea pedepselor la gravitatea faptei.

Complementar, deși proiectul de lege, la art. 257 alin. (2) și (5), prevede, în privința persoanei juridice, pedeapsa „cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții”, remarcăm că această sancțiune este aplicată doar

persoanelor fizice (a se vedea art. 62 alin. (1) lit. b) din Codul penal). În acest sens, este necesară revizuirea pedepselor penale aplicabile persoanelor juridice pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 257 din Codul penal, în sensul stabilirii pedepsei penale pentru persoanele juridice în limita statuată la art. 63 din Codul penal.

Subsidiar, menționăm că proiectul necesită redactare sub aspectul regulilor tehnicii legislative.

Denumirea actului normativ se va revizui, or, dacă se modifică un singur articol dintr-un singur act normativ, în titlul actului de modificare se face referire expresă la articolul modificat și la actul respectiv. Astfel, în temeiul art. 42 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă modificarea titlului proiectului actului normativ, cu completarea acestuia cu numărul articolului supus amendării, or, în eventualitatea în care se modifică un singur element structural dintr-un singur act normativ, în titlul actului de modificare se face referire expresă la articolul/punctul modificat din actul respectiv. Prin urmare, denumirea proiectului de lege urmează a fi expusă într-o nouă redacție, cu următorul cuprins: „Lege pentru modificarea art. 257 din Codul penal nr. 985/2002”.

De asemenea, din denumirea actului normativ se va exclude sursa de publicare.

Referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât, la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. Sursa de publicare a Actului normativ se va indica după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului Oficial, numărul articolului).

În ceea ce privește dispoziția de modificare, se va ține cont că, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul completării cu o nouă dispoziție, se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text.

La fel, în cazul redacției unui element structural nou, se prezintă modul în care acesta se va integra în actul supus modificării (cu indicarea între ghilimele inclusiv a numărului de ordine).

În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma „Articol unic”. În acest sens, textul „Art. I” se va substitui cu cuvintele „Articol unic”.

Numerotarea elementelor structurale ale unui articol se va revizui prin prisma art. 51 alin. (5) și (6) din legea menționată anterior.

Având în vedere cele expuse mai sus, Guvernul susține, de principiu, inițiativa legislativă, cu luarea în considerare a raționamentelor și propunerilor de îmbunătățire expuse.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 347

от 26 июля 2023 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений
в Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Заключение по проекту закона о внесении изменений в Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрассигнует:

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару